

Papp Veronika

LÁNYOK

amikor hetvenkét éves leszek,
a lányom már húsz éve anyuka. mobillal a kezében
vánszorog a percek után, amik elviszik a reggeli buszt.
legyint, hogy majd jön a következő, azzal is
majdnem időben kiér a reptérre, este pedig már nálam
keres egy nyamvadt, szabad konnektort, hogy hazaszólhasson,
minden rendben.
a karperecei a Tavaszi szél ritmusára csörögnek, ahogy rágja a körmét,
így elevenednek fel a kiságy rácsaiba kapaszkodó éber éjjelek,
amikor másfél órányi „te engemet, én tégedet” után egymás nyakába
ájulunk,
és még csak egy verejtékbe fulladt rossz álom az,
hogy a sajátjainak már idegen nyelven, valami babacápáról fog énekelni.
a lányom hangja fátyolos, telefonban
pont olyan, mint az enyém meg az anyámé,
tettetett szigorral nyomja meg a vigyázz magadra első szótagját,
közben pedig ő nem fog vigyázni, amikor beejti a telefont az ülések közé,
és a szemöldökünk ívét átfaragja magának egy ujjnyi heggel.
mikor utoljára nálam nyaralnak, a lányai
majd ugyanolyan törzsi jelet próbálnak magukra vésni az ágyam alatt,
mert nem akarják elfogadni az örökségük láthatatlanságát,
az összetartozás befalazott és fehérre meszelt titkos járatainak térképét
keresik,
amit én veszítettem el akkor, amikor világgá mentem.
sokszor fogok irigykedni a szomszédra,
akinek a Süss fel, napot kezdi el játszani az autója, amint beleül,
a lánya pedig minden lekvárfőzésre leugrik hozzájuk,
vagy nyaranta közösen járnak végig kéktúra szakaszokat, és dicsekszik
azzal, hogy tudja, melyik Disney-hercegnőt válassza az unokája
szülinapi tortájára,
de közben tudom, hogy idén sem megy el a gyerekzsúrra,
amit a másik nagy kertjében rendeznek.

ilyenkor örülök, hogy a lányoméknak már nincsen másik.
a másfél óra alatt bepakolt bőröndjét beállítja a szobám sarkába,
kiszellőztet, megfésül, összekulcsolja a kezeimet,
telefonnal a kezében az ágyam szélére ül,
megkeresi a neten az összes versszakot, amit valaha tudtam,
és a nyakamba bújva tavaszi szélből fátylat sző a testem köré.

ZSUGORÍTÓ

Benyitok a szobádba,
de nem lépek be az ajtón,
mert összement.
Összement az ajtó.
Összement a kilincs, a keret,
alig látszik már a lepattogzott festék,
összement a betömött kulcslyuk,
a csapdosás, a düh, a kibékülés.
Összement a foszforeszkáló csillagokkal
és cicás matricákkal díszített könyvszekrény,
az íróasztalról eltűnt
az odavágott kisolló,
a lenyírt frufu,
a papírkosár,
és minden szomorú történet utolsó oldala.
Összement a falinaptár, a hetekké nyúlt téglalapok,
a csillár, a plafon,
a plafonba fúrt hinta,
a lábad már a földig ér.
Összement az emeletes ágy,
a padlórecsegés halk roppanásokká tompult,
az éjjeli neszek ritmust tévesztenek.
Összement a Hold, hiába dagadó,
a felhő elszakadt,
alóla előbújt az égnek használt, kifakult kék pokróc.
Összementek a rongyosra olvasott mesék.

Összement a park, az ösvény, a kacsás tó,
a pad alá elásott, piros kisautó.
Összement az ablakon a redőny,
amely a kilátást és a belátást is takarja,
és inkább összemegyek én is,
hogy még egy kicsit az üres szobád sarkában gubbaszthassak.

KETTEN EGY TEST

Egymásnak vetett háttal ülünk, a lányom meg én.
Kezének minden mozdulata a testembe sugárzik.
Ő az önarcképe vázlatát skicceli,
én pedig minden rezdülését az emlékezetembe szeretném vésni.
A láthatatlan barázdákba minduntalan belebotlik, apró döccenésekkel,
de egyenletesen halad a ceruza a festőkartonon.
A fehér felületet felszántják a vékony grafitvonalak,
hogy majd a belé vetett sokszínű pigment termést hozzon.
Teremtés zajlik.
Életre szeretés, aminek csak az áramlását hallom.
Most egy vonalat húz, ível, azután satíroz, ilyenkor gyengédebben fogja
a ceruzát.
Mennyi török basa, mennyi lovacska és delfin gurult ki a kezeim közül,
mire az ölemben megtanult kört rajzolni!
A szem-orr-szájat jelző kis vonásokat pedig évekig dadaista stílusban
helyezte a körbe,
mivel én csak elszántan tudok rajzolni, szépen nem.

Vonások.

Az orrnyereg árnyéka.

A ráncok mélysége.

A szempillák sűrűsége.

Külön-külön bárkié lehetne.

Együtt azonban a megismételhetetlen, az egyetlen leképezése.

Ő.

A létezését számomra először két csík jelezte.

Ő.

A vonalakkal koronázott, megbonthatatlan egység.

Ő.

Leírva egy kör és két vonás.

Ő.

De egy rajzon milyen vonalak, milyen vonások teszik őt Ővé?

Van olyan ránc, amit ha kiradíroz, úgy valaki más lesz?

Hány ráncot kell még bevésni,

mennyire kell vékonyítani a szemöldökét ahhoz, hogy magamat lássam
meg?

Vékonyabb szemöldökkel egyáltalán lehetne ugyanolyan szép, mint most?

Nők vagyunk, és mindig vékonyra küzdjük magunkat.

Mintha csak vékonyan lehetne jónak lenni.

Mintha csak hegyes ceruzával lehetne szépet rajzolni.

Pedig az átvirrasztott éjszakák mély sötétjét,

vagy a behorpadt nevetőgödröcskéket

inkább tompa hegygel lehet bevésni.

És ez még csak az arc.

Ehhez képest hol van a lélek?

Az írisz szintvonalain kirajzolódik a lélek?

Tükröződik-e a tekintetben az,

ahogyan a kishúgát az ölébe ülteti, és buborékokat fúj neki?

Benne vannak-e a buborékok, amik kacagva libbennek vissza az erkélyre,
és tapsikoló kezek között múlnak ki?

Benne van-e az erkély, amit művészstudiónak rendez be nyaranta?

Benne van-e a színes verejték, amit egy-egy elkészült alkotás után le
kell mosnia magáról?

A lányom háta ellazul, a karja az enyémet keresi, hozzám simul.

Sóhajtásával burkot von körénk.

Elkészült a mű.

Gyöngybetűkkel szignózza.

A papíron surrogó ceruza nyomán göndör betűk suttoznak.

A súrlódástól a grafit mikrométerenként hátrahagy magából
egy darabot, egy molekulát.

Mint ahogyan egy anya magából növeszti gyermekét:

sejtek állnak össze szövetekké,
szövetek szervekké.
Egymásnak vetett háttal ülünk,
a lányom meg én.
Kezünk alatt a vonalak vonásokká,
a betűk szavakká formálódnak,
a vonások és szavak pedig Ó-vé alakulnak.

HÚS MEG HAL

Egy black molly volt az első,
aminek a haláltusáját végignéztem,
miután kiugrott a bátyám akváriumából.
Nem tudtam nem bámulni,
a halált próbáltam megfogni,
de kicsusszant
a markomból.
Sikamlós testének,
ernyedt uszonyának érintésére
dermesztő iszony,
halszagú nyálka
kúszott a gyomromból
az agytörzsem felé,
ficánkolt,
vergődött,
görcsbe rándult,
tátogott,
vonaglott,
kidülledt szemgolyóval
gebeszkedett a nagy semmibe
a gyerekszoba parkettáján.
Végig rajta tartottam a szemem,
nehogy megmozduljon,
kerülgettem,
őriztem,

mert féltem,
ha nem figyelek,
a halál mögém lopakodik,
és víz alá nyomja a fejemet,
a halhoz kötöz,
és mint ázó áldozatot,
megkötözve,
lehúz a vécén.
Elképzeltem,
ahogy sodor magával
a szennyes örvény
a lefolyón,
a csöveken,
csatornarendszereken át
a szennyvíztelepre,
ahol bedarálnak
a felismerhetetlenségig,
vegytisztítanak,
és a hideg semmi,
meg az üveges tekintetű soha fog
marakodni azon,
ami belőlem megmarad.
Véges elmével
próbáltam akkor
felfogni a vég nélkülit,
hogy soha,
de soha
nem fogok felébredni,
nem élek többé,
nem úszom,
nem ugrálok,
nem mozdulok,
többé
sohasem nézek
semmit,
csak bámulok

halszemekkel
a semmibe.

Évekkel később
a bátyám hal lett.
Nem láttam,
csak mesélték,
hogy mennyire
megváltozott.
Egy hullámon ringatózva,
összenőtt lábakkal,
a kezein és a szája körül
fekete pikkelyekkel,
és közönnyel az arcán
bámult a mélybe,
amikor rátaláltak.
Hálóval emelték ki,
és egy nagy tálcára fektették.

Attól a naptól fogva
nem mentem többé vízbe.
Az akvárium tartalmát pedig,
halakkal,
vizinövényekkel,
csigákkal
sóderrel,
kagylókkal,
táppal,
és az ioncserélt,
semleges kémhatású
vízzel együtt
lehúztam a vécén.

ÁLLAMPOLGÁRI JOGAIM ÉS KÖTELESSÉGEIM TUDATÁBAN KIJELENTEM,

(Szabados Attila nyomán)

hogy 176 centiméteres magasságomat tizenöt éves korom óta próbálok
felfelé kerekíteni,
hogy bár otthon kiemelkedő eredménnyel vettek fel matematika szakra,
csak bölcsészként végeztem,
hogy személyes holmijaim beleférnek egy hátizsákba,
hogy a főbérlőm állításaival ellentétben a lakás ablakából soha nem
láttam még északi fényt, mivel mindig vagy túl világos, vagy túl
felhős az ég,
hogy a függöny szükségességéről itthon sem tudok leszokni, legyenek
ezzel bármilyen gyanús is az itteniek szemében, pedig nincs rejte-
getnivalóm,
hogy az első két évet csecsemőszemekkel bámészkodtam végig, és
emiatt csak emlékvillanásokból tudom felidézni, mit keresek én itt,
hogy a diplomám elismertetésével kinyílt előttem egy olyan világ, ahol
csak második lehetek az iskola helyettesítői listáján,
hogy a fika szót mai napig csak nevetve tudom kimondani,
hogy akkor szerettem meg a túró rudit, amikor a kollégáim úgy néztek
az ajándékba hozott hazaira, mintha csokoládéba mártott pácolt
heringgel kínáltam volna őket,
hogy soha nem éreztem úgy az idegenséget, mint mikor az útlevelem
mellett egy itteni állampolgár nyilatkozatával kellett igazolnom a
személyazonosságomat egy csomag átvételekor a postán,
hogy a víz és a levegő itt a legfinomabb, de képes vagyok akár száz
kilométert is autózni rendes túróért, ami nem főtt kefirből nylon-
harisnyán átpasszírozva készült,
hogy néhanapján címeres pólóban alszom itthon, amely reggelre lenyo-
matot hagy a mellkasomon,
hogy az egyhuzamban letöltött otthoni tartózkodásaim hossza mindig
három nappal rövidebb, mint amennyi után azt tudnám mondani:
elég,
hogy a sötétség jobban tud fájni, mint a hideg,

hogy a panasz a legboldogabb országba is bele tudja vájni benőtt körmeit,
hogy minden személyes holmim egy ikeás komód felső fiókjában várja a tavaszi selejtezést, hogy idén is ráolvassam: majd jövőre,
hogy az alaptörvénybe foglaltak szerint állampolgári jogommal élve egyszer majd hazatérek.



Milyen lesz... (részlet)